

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 460/08-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť V. K., Česká republika, zastúpeného advokátom JUDr. V. K., M., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. D 370/91, Dnot 233/94 a takto

rozhodol:

Sťažnosť V. K. odmieta.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júna 2006 doručená sťažnosť V. K., Česká republika (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. D 370/91, Dnot 233/94 (ďalej tiež „napadnuté konanie“).

1. Zo sťažnosti vyplynulo, že: «Porušovateľ základného práva vo veci prejednávania dedičstva po poručiťovi F. K., prostredníctvom súdneho komisára JUDr. J. E., so sídlom v B., začal dedičské konanie v r. 1991 pod sp. zn.: D 370/91, Dnot 233/94, a uvedené dedičské konanie bolo právoplatne skončené uznesením porušovateľa základného práva zo dňa 26. 03. 2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 04. 2008. Uvedeného dedičského konania som bol účastníkom ako dedič. Počas tohto sedemnásťročného obdobia som sa neustále stretával s tým, že porušovateľ základného práva vydával nesprávne uznesenia o prejednaní dedičstva, ktoré odvolací súd vždy zrušil a vec vrátil porušovateľovi na ďalšie konanie. Prostredníctvom ďalšej dedičky v tomto konaní M. T. sme opakovane žiadali o urýchlené skončenie tohto dedičského konania. Následne počítajúc s tým, že uznesenie porušovateľa základného práva zo dňa 26. 03. 2008 bude opäť zrušené, som sa informoval po jeho doručení v bezplatnej právnej poradni, ktorú poskytuje Lokálne partnerstvo sociálnej inklúzie T. so sídlom v M., že porušovateľ základného práva porušil moje základné práva a slobody, ktoré špecifikujem nasledovne:

Bolo porušené moje právo priznané článkom 48 ods. 2 Ústavy SR ..., ako aj právo zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. ... Konaním porušovateľa základného práva došlo k úplne zbytočným prietahom v dedičskom konaní...

Mám za to, že sedemnásťročné konanie nie je prejednanie v primeranej lehote. Dôsledkom konania porušovateľa základného práva bolo aj to, že som nemohol užívať majetok, ktorý bol predmetom dedičstva (pozemky v urbáriáte, ktorý vyplácal podiely v neoprávnenej výške inej osobe, hoci som písomne žiadal o nevyplatenie týchto podielov). Preto mám za to, že bol porušený aj čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, a to najmä v nadväznosti na logický výklad vety „Dedenie sa zaručuje“ (...) konanie a rozhodnutie porušovateľa porušilo moje právo na ochranu majetku a moje právo na pokojné užívanie majetku ako fyzickej osoby - vlastníka, t.j. dediča poručiťova, vzhľadom na znenie ust. § 460 Občianskeho zákonníka v aktuálnom znení - „Dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiťova“).»

2. Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd sťažnosť prijal na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„Konaním Okresného súdu v Žiline vo veci vedenej pod sp. zn.: D 370/91, Dnot 233/94 bolo porušené právo sťažovateľa podľa ust. čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj ustanovenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 400.000,- Sk, ktoré je Okresný súd v Žiline povinný sťažovateľovi vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

Porušovateľ je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu JUDr. V. K. (...), a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na

ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a v dôsledku toho aj práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. D 370/91, Dnot 233/94.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

1. Sťažovateľ namietal predovšetkým porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa označených článkov ústavy a dohovoru (pričom následkom porušenia týchto práv malo dôjsť aj k porušeniu jeho práva vlastníť majetok).

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa sťažovateľ „dozvedel“ o zbytočných prietáchoch, teda o „inom zásahu“ okresného súdu v napadnutom dedičskom konaní. Zo samotnej sťažnosti vyplýva, že *„uvedené dedičské konanie bolo právoplatne skončené uznesením porušovateľa základného práva zo dňa 26. 03. 2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 04. 2008“*. Z uznesenia sp. zn. D 370/91, Dnot 233/94 z 26. marca 2008, ktoré bolo k sťažnosti podanej ústavnému súdu pripojené, vyplýva, že na tomto „poslednom“ pojednávaní (okrem A. K.) boli zastúpení všetci dedičia, teda aj sťažovateľ, preto sa sťažovateľ o namietaných zbytočných prietáchoch mohol dozvedieť najneskôr v uvedený deň. Pretože predmetná sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu v čase (v júni 2008), keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti. Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť posúdiť vo

vzťahu k namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ako návrh podaný oneskorene.

1.2 Okrem uvedeného ústavný súd pripomína, že podľa svojej konštantnej judikatúry podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z podania sťažovateľa vyplýva, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené 29. marca 2008. Sťažovateľ sa napriek tomu na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou až v júni 2008, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý sťažovateľ označil za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľ sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práv už netrvalo, a teda bola odstránená jeho právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej sťažnosti podanej ústavnému súdu aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

2. Sťažovateľ namietal aj to, že v dôsledku porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote bolo porušené jeho základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ktorého komponentom je aj užívanie majetku, resp. nakladanie s majetkom. Konkrétne

poukázal na to, že: „Dôsledkom konania porušovateľa základného práva bolo aj to, že som nemohol užívať majetok, ktorý bol predmetom dedičstva (pozemky v urbáriáte, ktorý vyplácal podiely v neoprávnenej výške inej osobe, hoci som písomne žiadal o nevyplatenie týchto podielov).“

Kedže z predošlej časti tohto rozhodnutia vyplýva, že sťažovateľ - ktorý je kvalifikovane právne zastúpený - sťažnosť na zbytočné prietahy v konaní podal oneskorene a v čase, keď zbytočné prietahy ani nemohli trvať, a preto „ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti“, nebolo možné ani konštatovať vyslovenie porušenia tých základných práv, ktorých dôsledkom malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa vlastníť majetok. Vychádzajúc z týchto skutočností nevyplýva žiadna možnosť porušenia základného práva sťažovateľa vlastníť majetok, realnosť ktorej by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2008